



Research Paper

[10.52547/IJFP.2022.536891.0](https://doi.org/10.52547/IJFP.2022.536891.0)

The role of victim sensitivity, hostile attribution bias, and anger rumination in predicting the marital status

Fereshteh Pourmohseni-Kolouri^{1*}, Hanieh Ranjbar²

1. Associate Professor, Department of Psychology, University of Payme Noor, Tehran, Ira
2. M.A in Psychology, Department of Psychology, University of Payme Noor, Tehran, Iran

Article Info.	Abstract
Received: 04.08.2021	Abstract Marital status is a general assessment of the quality of a marital relationship, i.e., a person's current romantic (satisfaction) or non-romantic (unsatisfactory) relationship, and couples' aggression towards each other is one of the negative behaviors that play a role in marital dissatisfaction. The purpose of this study was the role of sensitivity to victimization, hostile attribute, ion and anger rumination in predicting marital status. This research was a descriptive correlational study. The population included people aged 20 to 50 years living in Ardabil city; 150 samples were selected and studied by convenience sampling method and completed the Justice Sensitivity Inventory (JSA, victim sensitivity sub-scale), Hostile Attributional Bias Questionnaire (SIP-HBQ), Anger Rumination Scale (ARS) and Golomboc-Rast Marital Status Questionnaire (GRIMS). Pearson correlation analysis and multivariate regression were used to analyze the data. The Pearson correlation test results showed a positive and significant relationship between sensitivity to victimization, hostile attribution bias, and anger rumination with marital problems ($P < 0.001$). Also, regression analysis results showed that the sensitivity to victimization, hostile attribution bias and anger rumination significantly predict marital problems. Sensitivity to victimization, hostile attribution and anger rumination as cognitive factors influencing the occurrence of aggressive behavior in the framework of social information processing theory are discussed. The role of these variables in the occurrence of marital problems was investigated.
Accepted: 08.10.2021	
Keywords: <i>Sensitivity to victimization,</i> <i>Hostile attribution,</i> <i>Anger rumination,</i> <i>Marital status</i>	
<hr/> *Corresponding author Email: fpmohseni@yahoo.com	
How to Cite: Pourmohseni-Kolouri, F., Ranjbar, H. (2022). The role of victim sensitivity, hostile attribution bias, and anger rumination in predicting the marital status. <i>Journal of Family Psychology</i> , 8(2), 73-85.	



حساسیت به قربانی شدن، سوگیری اسناد خصمانه و نشخوار ذهنی خشم به عنوان پیش بین وضعیت زناشویی

فرشته پورمحسنی کلوری^{۱*}، هانیه رنجبر^۲

۱. دانشیار، گروه روان‌شناسی، دانشگاه پیام نور، تهران، ایران

۲. کارشناسی ارشد، گروه روان‌شناسی، دانشگاه پیام نور، تهران، ایران

اطلاعات مقاله	چکیده
تاریخ دریافت: ۱۴۰۰/۰۵/۱۳	چکیده
تاریخ پذیرش: ۱۴۰۰/۰۷/۱۶	وضعیت زناشویی، ارزیابی کلی از کیفیت رابطه زناشویی به معنای رابطه عاشقانه (رضایتمندی) یا غیرعاشقانه (عدم رضایتمندی) کنونی فرد است و پرخاشگری زوجین نسبت به همدیگر یکی از رفتارهای منفی است که در ناراضیاتی زناشویی نقش دارد. هدف از پژوهش حاضر، مطالعه حساسیت به قربانی شدن، سوگیری اسناد خصمانه و نشخوار ذهنی خشم در پیش‌بینی وضعیت زناشویی زوجین شهر اردبیل بود. روش پژوهش حاضر توصیفی-همبستگی بود و جامعه آماری این پژوهش شامل زوجین ۲۰ تا ۵۰ ساله ساکن شهر اردبیل در سال ۱۳۹۹ بودند که از بین آنان ۱۵۰ نفر نمونه به شیوه در-دسترس انتخاب شدند و به سیاهه حساسیت به عدالت (JSA)، خرده مقیاس حساسیت به قربانی شدن، پرسشنامه سوگیری اسناد خصمانه (SIP-HAB)، مقیاس نشخوار ذهنی خشم (ARS) و پرسشنامه وضعیت زناشویی گلوبوک-راست (GRIMS) پاسخ دادند. داده‌ها بوسیله آزمون همبستگی پیرسون و تحلیل رگرسیون چندگانه تحلیل شدند. نتایج آزمون همبستگی پیرسون نشان داد که بین سوگیری اسناد خصمانه، حساسیت به قربانی شدن و نشخوار فکری خشم با مشکلات زناشویی رابطه مستقیم و معنی‌داری وجود دارد ($P < 0.001$). همچنین نتایج تحلیل رگرسیون نشان داد که حساسیت به قربانی شدن، سوگیری اسناد خصمانه و نشخوار خشم به گونه مثبت و معنادار مشکلات زناشویی را پیش‌بینی کردند. حساسیت به قربانی شدن، سوگیری اسناد خصمانه و نشخوار خشم به عنوان عوامل شناختی موثر در بروز رفتار پرخاشگرانه در چارچوب نظریه پردازش اطلاعات اجتماعی مورد بحث قرار گرفت و نقش این متغیرها در بروز مشکلات زناشویی بررسی شد.

*نویسنده مسئول:

پست الکترونیکی: fpmohseni@yahoo.com

استناد به این مقاله:

پورمحسنی کلوری، فرشته، رنجبر، هانیه (۱۴۰۰). حساسیت به قربانی شدن، سوگیری اسناد خصمانه و نشخوار ذهنی خشم به عنوان پیش بین وضعیت زناشویی. *روانشناسی خانواده*، ۸ (۲)، ۷۳-۸۵.

مقدمه

یکی از ابعاد مهم نظام زناشویی، رضایتی است که همسران در ازدواج تجربه می‌کنند. وضعیت زناشویی^۱، ارزیابی کلی از کیفیت رابطه زناشویی یعنی رابطه عاشقانه (رضایتمندی) یا غیرعاشقانه (عدم رضایتمندی) کنونی فرد است که خودبه‌خود به‌وجود نمی‌آید و مستلزم تلاش هر دو زوج است (Ahmadi et al., 2010). پرخاشگری^۲ زوجین نسبت به همدیگر یکی از رفتارهای منفی است که نارضایتی زناشویی را پیش‌بینی می‌کند (Curtis et al., 2015). رابطه میان رضایتمندی زوجین و پرخاشگری دو سویه می‌باشد. از یکسو پرخاشگری موجب آشفتگی‌های ارتباطی می‌شود و از سوی دیگر بطور همزمان، آشفتگی‌های ارتباطی، پرخاشگری را به‌دنبال دارد (Hammett et al., 2017).

پرخاشگری در روابط صمیمانه به اشکال مختلفی می‌تواند بروز کند. شایعه‌پراکنی، کناره‌گیری از رابطه و برانگیختن حسادت طرف مقابل از اشکال رفتار پرخاشگرانه است که به تعاملات بین فردی آسیب می‌زند (Voulgaridou & Kokkinos, 2015). ارتکاب رفتار پرخاشگرانه یا قربانی شدن در روابط همسران با نشانه‌های افسردگی، نارضایتی زناشویی، سوء مصرف الکل و مشکلات جسمانی ارتباط تنگاتنگی دارد (DiBello et al., 2017). پژوهش نشان می‌دهد ۹۶٪ زنان و ۸۸٪ شوهران پرخاشگری ارتباطی را به عنوان بخشی از رویدادهای روزمره زندگی زناشویی خود تجربه نموده‌اند. از آنجا که این نوع پرخاشگری در مقایسه با پرخاشگری آشکار، به لحاظ اجتماعی راحت‌تر پذیرفته می‌شود، به همین دلیل میزان بروز آن در روابط صمیمانه همسران بیشتر از پرخاشگری آشکار است و با ناسازگاری‌های روانی-اجتماعی همچون حسادت، ناکامی، وابستگی اضطرابی، آسیب جسمانی، افسردگی و وابستگی به الکل رابطه تنگاتنگی دارد (DiBello et al., 2017؛ Pitula et al., 2015).

منطبق با الگوی رفتار پرخاشگری عمومی، انگیزه بکارگیری رفتار پرخاشگرانه ناشی از تعامل ویژگی‌های شخصیتی، شناختی، هیجانی و عوامل موقعیتی است. یکی از عوامل شخصیتی که در بروز پرخاشگری نقش دارد، حساسیت به قربانی شدن^۳ به عنوان یکی از ابعاد حساسیت به عدالت^۴ است (Gollwitzer et al., 2015) و نشخوار خشم و سوگیری اسناد خصمانه دو عامل شناختی مهم در بروز پرخاشگری می‌باشند که مبتنی بر الگوهای نظری پرخاشگری، عوامل شناختی ممکن است بر هم تاثیر بگذارند (Tuente et al., 2019).

حساسیت به قربانی شدن یک صفت شخصیتی است که تفاوت‌های فردی را در انگیزه عدالت‌جویی ارزیابی می‌کند (Schmitt, 1996). حساسیت به عدالت، چگونگی واکنش افراد به بی‌عدالتی را در چهار حالت مختلف بررسی می‌کند که عبارتند از: حساسیت به آن نوع بی‌عدالتی که فرد آن را دریافت کرده‌است (حساسیت به قربانی شدن)، حساسیت به آن نوع بی‌عدالتی که فرد شاهد وقوع آن بوده است (حساسیت به مشاهده‌گر بودن^۵)، حساسیت به آن نوع بی‌عدالتی که فرد خود، فعالانه مرتکب آن شده است و حال از آن پشیمان است (حساسیت به ارتکاب^۶) و در نهایت حساسیت به آن نوع بی‌عدالتی که فرد در آن ذینفع بوده و حال از آن پشیمان است (حساسیت به ذی‌نفع بودن^۷) (Maltese et al., 2016 cited in Hashemi et al., 2020).

-
1. marital status
 2. aggression
 3. victim sensitivity
 4. justice sensitivity
 5. observer sensitivity
 6. perpetrator sensitivity
 7. beneficiary sensitivity

نحوه ظهور و تثبیت حساسیت به قربانی شدن با تکیه بر مدل حساسیت به نیت خصمانه دیگران^۱ (SeMI) تبیین می‌شود. مطابق با این مدل، حساسیت به قربانی شدن، از تعارض شناختی بین دو موقعیت نیاز به اعتماد کردن به دیگران و عدم اعتماد به دیگران ناشی می‌شود (Gollwitzer et al., 2009). براساس این مدل، افرادی که حساسیت به قربانی شدن دارند، دوست دارند در دنیایی زندگی کنند که در آن افراد قابل اعتمادند و خطر استثمار شدن توسط دیگران صفر است. در این دنیا، همه به همدیگر برای رسیدن به اهدافشان یاری می‌رسانند. اما وقتی این افراد با موقعیتی مواجه می‌شوند که افراد آنگونه که فکر می‌کنند، قابل اعتماد نیستند یا اینکه تجارب قربانی شدن در برهه‌ای از زندگی این افراد در گذشته وجود داشته و فرد به شیوه ناکارآمدی با این تجارب مواجه شده است، حساسیت به قربانی شدن ظهور کرده و تثبیت می‌شود. در همه موقعیت‌های تجارب قربانی شدن یک ویژگی مشترک است و آن اینکه همه این افراد یک نیاز خاص به نام نیاز به اعتماد دارند که این نیاز از سوی اطرافیان برآورده نمی‌شود (Gollwitzer et al., 2015).

الگوی دیگری که حساسیت به قربانی شدن را تبیین می‌کند، الگوی پردازش اطلاعات اجتماعی^۲ (SIP) می‌باشد. براساس این الگو ادراک، تفسیر و واکنش‌های افراد در موقعیت‌های اجتماعی تحت تاثیر اطلاعات پایگاه داده‌هایی^۳ است که در حافظه ذخیره شده است. پایگاه داده حاوی ساختار اطلاعات اجتماعی همچون الگوهای کاری روابط درونی (Bowlby, 1982)، طرحواره-های شناختی، خودپنداره و دستورات رفتاری هستند که در موقعیت‌های اجتماعی به فرد کمک می‌کنند تا اطلاعات موجود در روابط اجتماعی را ادراک، تعبیر و تفسیر کند و اگر موقعیت اجتماعی همسو با انتظارات پیشین فرد باشد، اطلاعات پایگاه داده‌ها تقویت شده و تثبیت می‌شود.

تبیین حساسیت به قربانی شدن با استفاده از تجارب گذشته ذخیره شده در پایگاه داده‌ها در مدل SIP (Crick and Doge, 1994) با مدل SeMI (Gollwitzer et al., 2015) همسو است. منطبق با مدل SeMI وقتی فرد با حساسیت به قربانی شدن در موقعیت اجتماعی با نشانه‌های غیرقابل اعتماد بودن مواجه می‌شود، "افکار بدبینانه" و تجارب دردناک گذشته با محتوای خیانت، عدم اعتماد یا رفتارهای ناعادلانه ذخیره شده در پایگاه داده به موقعیت اجتماعی و ارتباطی جدید تعمیم داده می‌شود و فرد براساس تجارب گذشته انتظار دارد که افراد قابل اعتماد نبوده و صادق نباشند. بدین ترتیب سوگیری اسناد خصمانه حاوی دسترسی به تفسیر خصمانه نیت دیگران فعال می‌شود و واکنش رفتاری بصورت رفتار غیردوستانه در تعاملات ارتباطی و اجتماعی بروز می‌کند (Gollwitzer et al., 2015). بدین ترتیب، کسانی که حساسیت به قربانی شدن بالایی دارند، دارای شناخت بدبینانه هستند، خودخواهی بیشتری دارند، کمتر با دیگران همکاری می‌کنند (Gerlach et al., 2015).

این افراد بسیار حسود هستند (Schmitt et al., 2005) و انتظار دارند در آینده تعاملات منفی بیشتری را تجربه کنند و اشتباهات خود را بیشتر توجیه می‌کنند و به سختی می‌توانند به دیگران اعتماد کنند (Gollwitzer et al., 2015) و بدین ترتیب مشکلات ارتباطی بیشتری را در روابط صمیمانه تجربه می‌نمایند.

سوگیری اسناد خصمانه وضعیتی شناختی است که وقتی فرد در یک موقعیت اجتماعی مبهم یا پیش‌بینی‌ناپذیر قرار می‌گیرد، تمایل دارد قصد و نیت رفتار دیگران را خصمانه تعبیر و تفسیر کند و بر این باور است که دیگری قصد دارد به او آسیب برساند (Kokkinos et al., 2017). به بیان دیگر، سوگیری اسناد خصمانه شناخت نوعاً تهاجمی است که در مواجهه با برانگیختگی ادراک شده منجر به پاسخ‌های پرخاشگرانه می‌شود (Martinelli et al., 2017).

1. Sensitivity to Mean Intentions

2. Social Information Processing Patterns (SIPP)

3. data base

نشخوار خشم یکی دیگر از مکانیسمهای شناختی درگیر در بروز رفتار پرخاشگرانه است که فرآیند شناختی اجتناب‌ناپذیر و تکرارشونده‌ای است که در جریان تجربه خشم ظاهر می‌شود، پس از آن ادامه می‌یابد و با احساسات یا افکار خشمگینانه در مورد انتقام همراه است (Denson, 2013). به بیان دیگر، نشخوار خشم، الگوی تفکری است که خشم و عصبانیت را تشدید می‌کند و تمایلات پرخاشگرانه را افزایش می‌دهد (Peled & Moretti, 2010). یکی از مکانیسمهای شناختی که فراوانی نشخوار خشم در زندگی روزمره را شدت بخشیده و به تبع آن بروز رفتار پرخاشگرانه افزایش می‌دهد، سوگیری اسناد خصمانه می‌باشد. براساس مدل پردازش اطلاعات اجتماعی (SIP) فردی که نشخوار خشم بالایی دارد، وقتی در موقعیتی غیرقابل پیش‌بینی و مبهم قرار می‌گیرد، آن را به گونه منفی تفسیر می‌کند و بدین ترتیب نشخوار فکری افزایش می‌یابد. در چنین موقعیت مبهمی، سوگیری اسناد خصمانه، حفظ و یادآوری اطلاعات و احساسات خصمانه را تسهیل می‌کند و فرد بر روی رویداد یا اطلاعات خصمانه متمرکز می‌شود. توجه طولانی مدت بر حوادث خصمانه، ویژگی اصلی نشخوار خشم است و سوگیری اسناد خصمانه ممکن است موجب ترجیح نشخوار خشم شود و افراد با سوگیری اسناد خصمانه معمولاً تمایل دارند تا طرحواره‌ها و دستورات ذخیره شده در حافظه طولانی مدت را انتخاب نمایند و بدین ترتیب این دو سازه شناختی در کنار هم در بروز رفتارهای پرخاشگرانه نقش دارند و این رفتار را شدت می‌بخشند (Wang et al., 2019). بدین ترتیب این دو عامل شناختی نیز می‌توانند برقراری تعاملات صمیمانه را مختل نمایند.

با توجه به آنچه گفته شد یکی از دلایل ضرورت پژوهش حاضر این است که سالانه ۳ تا ۱۰ میلیون کودک شاهد خشونت والدین خود هستند که این کودکان بیشتر در معرض خطر سوء رفتار قرار دارند. والدینی که رفتار پرخاشگرانه بیشتری نسبت به هم دارند، بیشتر فرزندان‌شان را مورد تنبیه سخت فیزیکی قرار می‌دهند. بزرگسالانی که در دوران کودکی شاهد خشونت والدینشان بوده‌اند، بیشتر قربانی خشونت ارتباطی می‌شوند یا خود مرتکب خشونت می‌گردند (Watt & Scrandis, 2013) و مشکلات ارتباطی بیشتری را در روابط صمیمانه تجربه می‌کنند.

یکی دیگر از دلایل ضرورت اجرای پژوهش حاضر این بود که از هر سه زن، یک زن (۳۵/۶٪) و از هر ۴ مرد، یک مرد (۲۸٪/۵) در روابط صمیمانه، خشونت و رفتار پرخاشگرانه را تجربه می‌کنند. زنانی که خشونت‌های ارتباطی را تجربه می‌کنند، بیشتر از مردان دچار مشکلات روان‌شناختی می‌شوند و دیابت، دردهای مزمن، خودکشی و سوء مصرف مواد بیشتری را گزارش می‌کنند (Brikley & Eckhardt, 2015).

مهم‌ترین نکته‌ای که بر ضرورت و اهمیت انجام این مطالعه تاکید دارد، شیوع بالای مشکلات زناشویی در کشورمان است که منجر به طلاق می‌گردد. بررسی آمارهای ارائه شده نشان‌دهنده افزایش سالانه تعداد طلاق می‌باشد (National Statistics Center of Iran, 2020). یکی از عوامل مؤثر که موجب نابسامانی درون خانواده می‌شود، خشونت و پرخاشگری ارتباطی همسران است که در نهایت منجر به از هم‌پاشیدگی بنیان خانواده و طلاق می‌شود. بنابراین شناسایی عوامل مؤثر در بروز پرخاشگری می‌تواند موجب ارائه راهکارهایی جهت پیشگیری و اصلاح این عوامل گردد یا افراد دارای این عوامل مداخلات درمانی دریافت نمایند. با توجه به دلایلی که ذکر گردید پژوهش حاضر درصدد آزمون سه فرضیه و پاسخگویی به یک سوال می‌باشد که عبارتند از:

- ۱- بین حساسیت به قربانی شدن و وضعیت زناشویی رابطه وجود دارد.
- ۲- بین سوگیری اسناد خصمانه و وضعیت زناشویی رابطه وجود دارد.
- ۳- بین نشخوار ذهنی خشم و وضعیت زناشویی رابطه وجود دارد.

۴- کدامیک از متغیرهای حساسیت به قربانی شدن، سوگیری اسناد خصمانه و نشخوار خشم از قدرت بیشتری برای پیش بینی وضعیت زناشویی برخوردار است؟

روش

جامعه آماری، نمونه و روش اجرای پژوهش

این پژوهش، یک مطالعه توصیفی-همبستگی بود. جامعه آماری پژوهش، شامل تمامی زوجین ۲۰ تا ۵۰ ساله ساکن شهر اردبیل در سال ۱۳۹۹ بودند که از میان آنان ۱۵۰ نفر به شیوه در دسترس انتخاب شدند و از آنان خواسته شد تا پرسشنامه حساسیت به قربانی شدن، پرسشنامه سوگیری اسناد خصمانه، پرسشنامه نشخوار فکری خشم و پرسشنامه کیفیت زناشویی گلمبوک-راست را تکمیل کنند. میانگین (و انحراف استاندارد) سن زنان ۳۵/۵۸ (و ۸/۶۰) سال و مردان ۴۱/۹۳ (و ۹/۳۴) سال بود. میانگین (و انحراف استاندارد) مدت تاهل زنان ۱۲/۸۰ (و ۸/۹۵) و مردان ۱۴/۵۸ (و ۹/۱۳) بود. اجرای نمونه‌گیری بدین شیوه بود که با مراجعه به سازمان‌های دولتی همچون اداره آموزش و پرورش، سایر ادارات دولتی و خصوصی و همچنین مکان‌های عمومی اهداف پژوهش برای افراد متاهل توضیح داده شد و به آنان اطمینان داده شد که اطلاعاتشان محرمانه باقی می‌ماند. بدین ترتیب افرادی که تمایل به شرکت در پژوهش داشتند، پرسشنامه‌ها را تکمیل کردند. با توجه به اینکه هدف پژوهش حاضر بررسی نقش حساسیت به قربانی شدن، سوگیری اسناد خصمانه و نشخوار فکری خشم در پیش‌بینی مشکلات زناشویی بود، از ضریب همبستگی پیرسون و تحلیل رگرسیون چندگانه برای تحلیل داده‌ها استفاده شد.

ابزار سنجش

سیاهه حساسیت به عدالت^۱: این سیاهه شامل سه خرده‌مقیاس حساسیت به قربانی شدن^۲، حساسیت به مشاهده‌گر بودن و حساسیت به ارتکاب است و دارای ۱۵ ماده (پنج ماده برای هر خرده‌مقیاس) می‌باشد (Bondü & Elsner, 2015). در پژوهش حاضر، فقط از خرده‌مقیاس حساسیت به قربانی شدن استفاده شده است. نمره‌گذاری این خرده‌مقیاس بر روی طیف لیکرت از ۵ برای «کاملاً موافقم» تا ۱ برای «کاملاً مخالفم» انجام شد (برای مثال، وقتی دیگران به چیزی می‌رسند که حق من است، اذیت می‌شوم). (Bondü, & Elsner (2015) اعتبار این زیرمقیاس را با استفاده از ضریب آلفای کرونباخ ۰/۷۸ و از طریق بازآزمایی ۰/۷۶ گزارش کرده‌اند. Hashemi et al. (2020) اعتبار این زیرمقیاس را با استفاده از ضریب آلفای کرونباخ و روش دو نیمه کردن اسپیرمن-براون به ترتیب ۰/۶۸ و ۰/۶۱ گزارش کردند. همچنین، به منظور بررسی اعتبار سازه این سیاهه از تحلیل عامل تاییدی استفاده کردند و نتیجه این تحلیل نشان داد همه ماده‌ها روی عامل حساسیت به قربانی شدن بار مثبت و معنادار دارند ($P < 0.001$). پرسشنامه نشخوار ذهنی خشم (ARS): این مقیاس توسط Sukhodolsky et al., (2001) ساخته شده است و تمایل به تفکر درباره موقعیت‌های برانگیزاننده خشم موجود و یادآوری دوره‌های خشم در گذشته را اندازه می‌گیرد. این مقیاس شامل ۱۹ ماده و ۴ خرده‌مقیاس است: پس اندیشه خشم "بعد از مجادله با شخصی در خیالم مدام با او دعوا می‌کنم"، خاطرات خشم "درباره بی‌انصافی‌هایی که درحقم شده فکر می‌کنم"، افکار انتقام‌جویی "بعد از یک تعارض، خیال‌پردازی‌های زیادی در باره انتقام‌جویی دارم"، و فهم علل "به این فکر می‌کنم که چرا مردم با من بدرفتاری می‌کنند". نمره‌گذاری بر اساس طیف لیکرت از ۱ برای هرگز تا ۴ برای همیشه می‌باشد. نمرات بالا در کل مقیاس نشان دهنده‌ی سطوح بالایی از نشخوار فکری خشم است. آلفای کرونباخ برای پس اندیشه خشم ۰/۸۶، افکار انتقام‌جویی ۰/۷۲، خاطرات خشم ۰/۸۵، فهم علل ۰/۷۷ و برای کل مقیاس

1. Justice sensitivity Inventory
2. Sensitivity to victimization

۰/۹۳ گزارش شده است (Sukhodolsky et al., 2001). در پژوهش (Besharat & Mohammad Mehr, 2010) اعتبار پرسشنامه با استفاده از ضریب آلفای کرونباخ برای کل مقیاس ۰/۸۰ و برای پس اندیشه خشم ۰/۸۲، افکار انتقام جویی ۰/۷۶، خاطرات خشم ۰/۶۹، و فهم علل ۰/۶۸ به دست آمده است.

پرسشنامه استاندارد وضعیت زناشویی گلوبوک - راست (GRIMS): این پرسشنامه یک مقیاس ۲۸ سوالی بوده و مشکلات موجود در روابط زناشویی زوجین را در زمینه میزان حساسیت و توجه زوجین نسبت به نیازهای یکدیگر، تعهد، وفاداری^۱، مشارکت^۲، همدردی^۳، اعتماد، صمیمیت و همدلی زوجین می‌سنجد. پرسش‌ها در مقیاس چهار درجه‌ای لیکرت از ۰ = برای کاملاً موافق تا ۳ = برای کاملاً مخالف نمره‌گذاری می‌شود. حداقل نمره آزمودنی در این مقیاس صفر و حداکثر نمره ۸۴ است (Rust et al., 1986) در فرم فارسی این پرسشنامه، اعتبار نمره کل مقیاس با روش آلفای کرونباخ برای نمونه‌ای از زن‌ها ۰/۹۲ و برای برای شوهرها ۰/۹۴ گزارش شد که نشانه همسانی درونی بالای پرسشنامه است. ضرایب همبستگی بین نمره‌های آزمودنی‌ها در دو نوبت با فاصله دو هفته برای کل آزمودنی‌ها $r=0/77$ ، آزمودنی‌های زن $r=0/73$ و آزمودنی‌های مرد $r=0/75$ به دست آمد که نشانه پایایی بازآزمایی خوب پرسشنامه است (Besharat, 2002).

پرسشنامه سوگیری اسناد خصمانه: این پرسشنامه براساس نظریه پردازش اطلاعات اجتماعی (Crick & Dodge, 1994) طراحی شده و شامل ۸ داستان در مورد موقعیت‌های اجتماعی است و از فرد می‌خواهد تا خود را در آن موقعیت قرار داده و سپس به سوالاتی در خصوص واکنش به آن موقعیت پاسخ دهد. به دنبال هر داستان، ۶ سوال مطرح شده است. هر سوال بر روی طیف لیکرت ۴ درجه‌ای از ۱ = اصلاً امکان ندارد تا ۴ = احتمالش زیاد است، نمره‌گذاری می‌شود.

در پژوهش (Coccaro et al., 2009) اعتبار این پرسشنامه با استفاده از روش آلفای کرونباخ ۰/۸۵ گزارش شده است. همچنین براساس مدل پردازش اطلاعات اجتماعی (Crick & Dodge, 1994) سوگیری اسناد خصمانه باید با پرخاشگری و تجربیات ناگوار کودکی همبسته باشد. روایی همگرایی سوگیری اسناد خصمانه با پرسشنامه پرخاشگری باس و پری ($r=0/44$, $p<0/001$) و تجربیات ناگوار کودکی مثبت و معنادار بود ($r=0/26$, $p<0/001$). در پژوهش حاضر اعتبار پرسشنامه با استفاده از روش آلفای کرونباخ ۰/۷۹ گزارش گردید، همچنین همبستگی آن با پرسشنامه پرخاشگری باس و پری ($r=0/48$, $p<0/001$) محاسبه شد که بیانگر روایی همگرایی مثبت و معنادار این پرسشنامه می‌باشد.

یافته‌ها

داده‌ها با استفاده از آزمون همبستگی پیرسون و تحلیل رگرسیون چندگانه و نرم‌افزار SPSS-23 تحلیل شدند. جدول ۱، میانگین و انحراف استاندارد متغیرهای حساسیت به قربانی شدن، سوگیری اسناد خصمانه، نشخوار خشم و مشکلات زناشویی شرکت‌کنندگان در پژوهش را نشان می‌دهد.

1. loyalty
2. cooperation
3. sympathy

پورمحسنی و رنجبر: حساسیت به قربانی شدن، سوگیری اسناد خصمانه و نشخوار ذهنی خشم...

جدول ۱: شاخص‌های توصیفی متغیرهای حساسیت به قربانی شدن، سوگیری اسناد خصمانه، نشخوار خشم و مشکلات زناشویی

متغیر	نمونه مورد مطالعه	
	SD	M
حساسیت به قربانی شدن	۳/۳۱	۱۴/۷۷
سوگیری اسناد خصمانه	۱۴/۳۰	۷۳/۵۴
نشخوار خشم	۱۰/۱۲	۴۰/۹۶
وضعیت زناشویی	۷/۳۸	۲۳/۰۷

جدول ۲، نتیجه آزمون همبستگی میان متغیرهای پژوهش را نشان می‌دهد. مطابق با یافته‌های موجود در جدول ۲، بین مشکلات زناشویی با حساسیت به قربانی شدن، سوگیری اسناد خصمانه و نشخوار خشم رابطه مثبت و معناداری وجود دارد ($p < 0/01$).

جدول ۲: آزمون همبستگی حساسیت به قربانی شدن، سوگیری اسناد خصمانه و نشخوار خشم با مشکلات زناشویی

متغیرها	۱	۲	۳	۴
۱- حساسیت به قربانی شدن	۱	۰/۲۱**	۰/۳۵**	۰/۵۰**
۲- سوگیری اسناد خصمانه		۱	۰/۳۶**	۰/۲۲**
۳- نشخوار خشم			۱	۰/۲۲**
۴- مشکلات زناشویی				۱

* $p < 0/05$ و ** $p < 0/01$

جهت تحلیل داده‌ها از تحلیل رگرسیون همزمان استفاده گردید. جهت استفاده از تحلیل رگرسیون، ابتدا مفروضه همخطی متغیرهای پیش‌بین و ملاک و مفروضه استقلال خطاهای متغیرهای پیش‌بین بررسی می‌شود. در بررسی مفروضه همخطی متغیرها، باید به دو شاخص تحمل واریانس^۱ و شاخص تورم واریانس^۲ توجه کرد. چنانچه شاخص تحمل واریانس به ۱ نزدیک باشند، نمرات زیر ۰/۲ ممکن است باعث برخی مشکلات شوند و همچنین مقدار VIF از ۱۰ کمتر باشد، می‌توان گفت که مفروضه همخطی متغیرها برقرار است. علاوه بر این به منظور بررسی استقلال خطای متغیرهای پیش‌بین و ملاک باید مقدار شاخص دوربین و واتسون^۳ بین ۱/۵۰ و ۲/۵۰ باشد؛ اعداد کمتر از یک و بزرگتر از ۳ رد می‌شوند و اعداد نزدیک به ۲ خوباند (Mayers, 2013) که در پژوهش حاضر این مقدار نزدیک به ۲/۵۰ بود. نتایج بررسی این مفروضه‌ها در جدول ۳ آمده است.

جدول ۳: بررسی مفروضه‌های همخطی آزمون رگرسیون چندگانه

متغیر پیش‌بین	مفروضه همخطی متغیرها		مفروضه استقلال خطاها
	VIF	Tolerance	Durbin-Watson
حساسیت به قربانی شدن	۱/۱۵	۰/۸۷	۲/۶۳
اسناد خصمانه	۱/۱۶	۰/۸۶	
نشخوار خشم	۱/۲۷	۰/۷۸	
مشکلات زناشویی	۱/۰۱۸	۰/۹۸۳	

1. Variance tolerance
2. Variance Inflation Factor
3. Durbin-watson

همانطور که در جدول ۳ مشاهده می‌شود شاخص‌های تحمل واریانس و تورم واریانس حدنصاب لازم را دارند و همچنین مقدار شاخص دوربین-واتسون ۲/۹۳ و کوچکتر از ۴ است. بنابراین می‌توان گفت مفروضه استقلال خطای متغیرهای پیش‌بین و ملاک رعایت شده است. با توجه به برقراری مفروضه‌های تحلیل رگرسیون، استفاده از آزمون تحلیل رگرسیون بلامانع است. نتایج تحلیل رگرسیون برای کل شرکت‌کنندگان در مطالعه در جدول ۴ آمده است که نشان می‌دهد ترکیب خطی متغیرهای پیش‌بین (حساسیت به قربانی‌شدن، اسناد خصمانه و نشخوار خشم) توانستند به‌گونه معناداری مشکلات زناشویی را در افراد متاهل شرکت‌کننده در مطالعه پیش‌بینی کنند ($F=5/30, p<0/01$).

بر اساس نتایج جدول ۴، F مشاهده شده معنادار است ($p<0/01$). و نزدیک به ۱۰ درصد از واریانس مشکلات زناشویی شرکت‌کنندگان در مطالعه توسط حساسیت به قربانی‌شدن، سوگیری اسناد خصمانه و نشخوار خشم تبیین می‌شود. ضرایب رگرسیون استاندارد شده برای حساسیت به قربانی‌شدن ($\beta=0/17, t=2/013, p<0/05$)، سوگیری اسناد خصمانه ($\beta=0/18, t=2/13, p<0/05$) و نشخوار خشم ($\beta=0/22, t=2/45, p<0/01$) به‌گونه‌ای مثبت و معنادار مشکلات زناشویی را پیش‌بینی کردند.

جدول ۴: خلاصه مدل رگرسیون، تحلیل واریانس و مشخصه‌های آماری رگرسیون مشکلات زناشویی براساس متغیرهای پیش‌بین

مدل/شاخص	F	R	R ²	SE	B	t
رگرسیون مشکلات زناشویی	۵/۳۰ (۳/۸۹)	۰/۳۱	۰/۰۹۷	۷/۰۸		
حساسیت به قربانی‌شدن					۰/۱۷	۲/۰۱۳ *
سوگیری اسناد خصمانه					۰/۱۸	۲/۱۳ *
نشخوار خشم					۰/۲۲	۲/۴۵ **

بحث

مطالعه نقش حساسیت به قربانی‌شدن، سوگیری اسناد خصمانه و نشخوار خشم در پیش‌بینی مشکلات زناشویی هدف پژوهش حاضر بود. نتایج حاصل از آزمون همبستگی پیرسون نشان داد که حساسیت به قربانی‌شدن، سوگیری اسناد خصمانه و نشخوار خشم رابطه مثبت و معناداری با مشکلات زناشویی همسران داشتند. همچنین نتایج حاصل از تحلیل رگرسیون چندگانه نیز حاکی از آن بود که متغیرهای پژوهش سهم مثبت و معناداری در پیش‌بینی مشکلات زناشویی همسران داشتند.

در تبیین رابطه و نقش حساسیت به قربانی‌شدن در پیش‌بینی مشکلات زناشویی می‌توان گفت که مبتنی بر الگوی حساسیت به نیت خصمانه دیگران (SeMI) (Gollwitzer et al., 2013)، افراد با حساسیت به قربانی‌شدن به شدت نسبت به نشانه‌های غیرقابل اعتماد بودن در موقعیت‌های اجتماعی حساس هستند و نگرانند که مبدا دیگران از اعتماد آنان سوءاستفاده-کنند (Rothmund et al., 2015) و به دلیل اینکه از قربانی‌شدن در آینده می‌ترسند، از روابط اجتماعی می‌گریزند تا از خود در برابر تعاملات اجتماعی آسیب‌زننده محافظت کنند و غالباً بصورت پرخاشگرانه رفتار می‌کنند (Bondü, & Krahé, 2013). بنابراین فرد با صفت حساسیت به قربانی‌شدن ممکن است به دلیل اجتناب از تعامل با دیگران که می‌تواند شامل اجتناب از رابطه با همسر نیز باشد و همچنین ارتکاب رفتار پرخاشگرانه بیشتر، مشکلات زناشویی بیشتری را تجربه کند.

در تبیین دیگری برای رابطه و نقش حساسیت به قربانی‌شدن در پیش‌بینی مشکلات زناشویی می‌توان گفت که مبنای ایجاد و تداوم رابطه صمیمانه زناشویی، اعتماد همسران به همدیگر و برقراری تعاملات صمیمانه است، افراد با حساسیت به قربانی‌شدن افکار بدبینانه‌ای^۱ نسبت به روابط اجتماعی دارند که در تجارب منفی آنان در گذشته ریشه دارد، آنان این افکار منفی

1. suspicious mindset

را به موقعیت ارتباطی جدید تعمیم می‌دهند و مقاصد اعمال و رفتارهای طرف مقابل را خصمانه تعبیر و تفسیر می‌کنند. بدین ترتیب در تعاملات ارتباطی و موقعیت‌های اجتماعی، واکنش‌های رفتاری بصورت عدم تمایل به همکاری و مشارکت، فقدان همدلی و رفتار خودخواهانه نشان می‌دهند؛ وقتی در ارتباط با دیگران اشتباهی مرتکب می‌شوند، خودخواهانه برخورد کرده و کمتر عذرخواهی می‌کنند و عذرخواهی همسر خود را هم نمی‌پذیرند و به همین دلیل انتظار می‌رود رضایتمندی کمتری را در روابط و تعاملات صمیمانه تجربه کنند.

یکی دیگر از یافته‌های پژوهش حاضر این بود که سوگیری اسناد خصمانه و نشخوار خشم رابطه و سهم معناداری در پیش‌بینی مشکلات زناشویی دارند. این یافته با نتیجه پژوهش‌های DiBello et al., (2017) و Allen et al., (2018) همسو می‌باشد. پرخاشگری یکی از مهمترین مشکلات اجتماعی است که سلامت و زندگی افراد در سراسر جهان را به خطر می‌اندازد (Wang et al., 2018) که یکی از اشکال آن پرخاشگری ارتباطی است که در روابط صمیمانه بصورت نادیده گرفتن شریک زندگی، شایعه‌پراکنی در مورد همسر، تهدید به قطع رابطه، خیانت و بی‌توجهی نسبت به شریک زندگی بروز می‌کند (Goldstein, 2011). اسناد خصمانه و نشخوار خشم دو عامل شناختی موثر در شکل‌گیری رفتار پرخاشگرانه می‌باشند. سوگیری اسناد خصمانه با نشخوار خشم بیشتر، پرخاشگری ارتباطی و خشونت فیزیکی ارتباط نیرومندی دارد (Kokkinos et al., 2017) و رفتار پرخاشگرانه را پیش‌بینی می‌نماید (Yaros et al., 2016). فردی که نشخوار خشم زیادی دارد، وقتی در موقعیت مبهم اجتماعی قرار می‌گیرد، آن را خصمانه تفسیر می‌کند، این تفسیر، نشخوار خشم را تشدید می‌کند. نشخوار خشم مکانیسم روانشناختی است که در زیربنای ارتباط میان سوگیری اسناد خصمانه و رفتار پرخاشگرانه قرار دارد (Wilkowski, & Robinson, 2010) بنابراین به نظر می‌رسد این دو عامل شناختی موثر در بروز رفتار پرخاشگرانه می‌تواند با نارضایتی زناشویی رابطه داشته باشد.

مبتنی بر الگوی پردازش اطلاعات اجتماعی، واکنش فرد به یک برانگیختگی یا تهدید صرفاً به سرنخ‌های عینی موجود در موقعیت وابسته نیست بلکه تحت تاثیر اطلاعاتی است که فرد همزمان با موقعیت پردازش می‌کند (Setchell et al., 2017). پردازش اطلاعات با ۱- رمزگردانی سرنخ‌ها، ۲. شناسایی هدف، ۳. تولید پاسخ، ۴. انتخاب پاسخ و ارزیابی اثر و در نهایت ۵. پاسخ انجام می‌شود و سوگیری اسناد خصمانه مهمترین مولفه مرحله نخست است که با تفسیر و ادراک نادرست موقعیت مبهم اجتماعی، افکار و احساسات تهدیدآمیز را برمی‌انگیزد و منجر به بروز رفتار پرخاشگرانه می‌شود. چهار مرحله بعدی، مراحل دیگر پردازش اطلاعات اجتماعی هستند، اما همه مراحل تحت تاثیر پایگاه داده‌ها شامل خاطرات، اطلاعات اجتماعی و طحوااره‌های شناختی حاصل از افراد و موقعیت‌های اجتماعی فرد در گذشته است (Tuente et al., 2019).

بدین ترتیب، مبتنی بر مدل پردازش اطلاعات اجتماعی سه سازه حساسیت به قربانی شدن، سوگیری اسناد خصمانه و نشخوار خشم، فرد را در برابر سرنخ‌های اجتماعی منفی، تعابیر و تفاسیر منفی رفتار دیگران، هشیار و حساس می‌سازند و پاسخ‌های عاطفی (مثل خشم) و واکنش‌های رفتاری و شناختی نامطلوبی (مثل پرخاشگری) را به دنبال دارند (Bondü & Richter, 2016) و بدین ترتیب مانع از برقراری روابط اجتماعی موثر می‌شوند و می‌توانند به روابط صمیمانه لطمه بزنند.

پژوهش حاضر از نوع توصیفی همبستگی می‌باشد، بنابراین در تعمیم داده‌ها و تحلیل علیت شناختی باید جانب احتیاط را رعایت کرد. سوگیری اسناد خصمانه و نشخوار خشم در زیربنای ذهن بدبین فرد حساس به قربانی شدن قرار دارد (Gollwitzer et al., 2013). منطبق با این فرض، شاید بتوان گفت سوگیری اسناد خصمانه و نشخوار خشم متغیر میانجی بین حساسیت به قربانی شدن و رفتار پرخاشگرانه می‌باشد. در پژوهش حاضر به دلیل شیوع ویروس کرونا امکان دسترسی به نمونه بیشتر فراهم نگردید و حجم نمونه مورد مطالعه جهت بررسی نقش میانجی سوگیری اسناد خصمانه و نشخوار خشم در رابطه میان حساسیت به قربانی شدن و رفتار پرخاشگرانه در روابط همسران کفایت نمی‌کرد. پیشنهاد می‌گردد در پژوهش‌های بعدی نقش میانجی این دو متغیر (سوگیری اسناد خصمانه و نشخوار خشم) با استفاده از روش‌های آماری مناسب بررسی گردد.

سیاسگزاری

پژوهشگران از همه شرکت‌کنندگانی که پژوهشگران در این پژوهش را یاری نمودند، تشکر و قدردانی می‌نمایند.

تعارض منافع

این مقاله برگرفته از پایان‌نامه کارشناسی ارشد روان‌شناسی عمومی دانشگاه پیام نور اردبیل است و در آن هیچ تعارض منافی وجود ندارد.

Reference

- Ahmadi, K., Ashrafi, S., Kimiaee, S., & Afzali, M. (2010). Effect of family problem-solving on marital satisfaction. *Journal of Applied Sciences*, 10, 682-687. [In Persian].
- Allen, J. J., Anderson, C. A., & Bushman, B. J. (2018). The general aggression models. *Current Opinion in Psychology*, 19, 75-80.
- Birkley, E. L., & Eckhardt, C. I. (2015). Anger, hostility, internalizing negative emotions, and intimate partner violence perpetration: A meta-analytic review. *Clinical Psychology Review* 37, 40-56.
- Besharat, M.A. (2002). Preliminary study of psychometric properties of Glombook-Right marital status questionnaire. *Research report of Tehran University*. [In Persian].
- Besharat, M. A., & Mohammadmehr, R. (2009). Psychometric properties of Anger Rumination Scale. *Journal of Nursing and Midwifery Faculty*, 65, 36-43. [In Persian].
- Bondü, R., and Elsner, B. (2015). Justice sensitivity in childhood and adolescence. *Social Development*, 24 (2), 420-441.
- Bondü, R., and Krahé, B. (2014). Links of justice sensitivity and rejection sensitivity with aggression in childhood and adolescence. *Aggressive Behavior*, 41 (4), 353-368.
- Bondü, R., & Richter, P. (2016). Linking forms and functions of aggression in adults to justice and rejection sensitivity. *Psychology of Violence*, 6, 292-302.
- Bowlby, J. (1982). *Attachment and Loss: Attachment*, 2nd Ed. New York, NY: Basic Books.
- Coccaro, E.F., Noblett, K., & McCloskey, M.S. (2009). Attributional and emotional responses to socially ambiguous cues: validation of a new assessment of social/emotional information processing in healthy adults and impulsive aggressive patients. *Journal of Psychiatry Research*, 43 (10), 915-925.
- Crick, N. R., & Dodge, K. A. (1994). A review and reformulation of social information processing mechanisms in children's social adjustment. *Psychological Bulletin*, 115(1), 74.
- Curtis, D. S., Epstein, N. B., & Wheeler, B. (2015). Relationship satisfaction mediates the link between partner aggression and relationship dissolution: The importance of considering severity. *Journal of Interpersonal Violence*, 32, 1-22.

- Denson, T. F. (2013). The multiple systems models of angry rumination. *Personality and Social Psychology Review*, 17(2), 103–123.
- DiBello, A. M., Preddy, T. M., Overup, C. S., & Neighbors, C. (2017). Understanding the context of romantic partner relational victimization: Links between relationship satisfaction, depressive symptoms, and alcohol-related problems. *Psychology of Violence*, 7(4), 543–552.
- Gerlach, T. M., Allemand, M., Agroskin, D., and Denissen, J. J. A. (2012). Justice sensitivity and forgiveness in close interpersonal relationships: the mediating role of mistrustful, legitimizing, and pro-relationship cognitions. *Journal of Personality*, 80, 1373–1413.
- Goldstein, S. E. (2011). Relational aggression in young adults' friendships and romantic relationships. *Personal Relationships*, 18, 645–656.
- Gollwitzer, M., Rothmund, T., and Süßenbach, P. (2013). The Sensitivity to Mean Intentions (SeMI) model: basic assumptions, recent findings, and potential avenues for future research. *Social and Personality Psychology Compass*, 7, 415–426.
- Gollwitzer, M., Süßenbach, P., & Hannuschke, M. (2015). Victimization experiences and the stabilization of victim sensitivity. *Front Psychology*, 6, 439–451.
- Hammett, J. F., Lavner, J. A., Karney, B. R., & Bradbury, T. N. (2017). Intimate partner aggression and marital satisfaction: A cross-lagged panel analysis. *Journal of Interpersonal Violence*, 1–19.
- Hashemi, T., Mohebbi, M., & Alizadeh Maralani, F. (2020). The mediating role of reactive aggression in the relationship between victim sensitivity and loneliness. *Developmental Psychology: Iranian Psychologists*, 15 (59), 435–446. [In Persian].
- Kokkinos, C. M., Karagianni, K., & Voulgaridou, I. (2017). Relational aggression, big five and hostile attribution bias in adolescents. *Journal of Applied Developmental Psychology*, 52, 101–113.
- Martinelli, A., Ackermann, K., Bernhard, A., Freitag, C. M., & Schwenck, C. (2018). Hostile attribution bias and aggression in children and adolescents: A systematic literature review on the influence of aggression subtype and gender. *Aggression and Violent Behavior*, 39, 25–32.
- Mayers, A. Introduction SPSS in psychology. (2013). Translated by: Akbar Rezaei. Tehran.: Aydin Publication. 1396. [In Persian].
- National Statistics Center of Iran. (2020). Statistics and Divorce Report. www.amar.org.ir.
- Peled M, Moretti MM. (2010). Ruminating on rumination: Are rumination on anger and sadness differentially related to aggression and depressed mood? *Journal of Psychopathology & Behavioral Assessment*, 32(1), 108–117.
- Pitula, C., Murray-Close, D., Banny, A. M., & Crick, N. R. (2015). Prospective associations between peer aggression and victimization: The moderating roles of physiological stress reactivity and gender. *Social Development*, 24(3), 621–639.
- Rothmund, T., Gollwitzer, M., Bender, J., and Klimmt, C. (2015). Short- and longterm effects of virtual violence on cooperation and social trust. *Media Psychology*, 18, 106–133.

- Rust, J., Bennun, I., Crow, M., & Golombok, S. (1986). The Golombok-Rust inventory of marital state questionnaire. *Sexual and Marital Therapy*, 1, 55-60.
- Schmitt, M. (1996). Individual differences in Sensitivity to Befallen Injustice (SBI). *Personality. Individual Differences*, 21, 3-20.
- Schmitt, M., Gollwitzer, M., Maes, J., and Arbach, D. (2005). Justice sensitivity: assessment and location in the personality space. *European Journal of Psychological. Assessment*, 21, 202-211.
- Setchell, S., Fritz, P. T., & Glasgow, J. (2017). Relation between social information processing and intimate partner violence in dating couples. *Aggressive Behavior*, 43(4), 329-341.
- Sukhodolsky DG, Golub A, Cromwell EN. (2001). Development and validation of the anger rumination scale. *Personality & Individual Differences*; 31(5):689-700.
- Tuente, S. K., Bogaerts, S., & Veling, Y. (2019). Hostile attribution bias and aggression in adults - a systematic review. *Aggression and Violent Behavior*, 46, 66-81.
- Voulgaridou, I., & Kokkinos, C. M. (2015). Relational aggression in adolescents: A review of theoretical and empirical research. *Aggression and Violent Behavior*, 23, 87-97.
- Wang, Y., Cao, S., Dong, Y., & Xia, L- X. (2019). Hostile attribution bias and angry rumination: A longitudinal study of undergraduate students. *PLoS ONE*, 14(5), e0217759.
- Wang, X., Yang, L., Yang, J., Gao, L., Zhao, F., Xie, X., & Lei, L. (2018). Trait anger and aggression: A moderated mediation model of anger rumination and moral disengagement. *Personality and Individual Differences*, 125, 44-49.
- Watt, M. E., & Scrandis, D. A. (2013). Traumatic childhood exposures in the lives of male perpetrators of female intimate partner violence. *Journal of Interpersonal Violence*, 28(14) 2813-2830
- Wilkowski, B. M., & Robinson, M. D. (2010). The anatomy of anger: An integrative cognitive model of trait anger and reactive aggression. *Journal of Personality*, 78(1),9-38.
- Yaros, A., Lochman, J. E., & Wells, K. (2016). Parental aggression as a predictor of boys' hostile attribution across the transition to middle school. *International Journal of Behavioral Development*, 40(5), 452-458.

COPYRIGHTS

© 2022 by the authors. Licensee Family Psychology Association of Iran. This article is an open access article distributed under the terms and conditions of the Creative Commons Attribution 4.0 International (CC BY 4.0) (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>)

